

סיפורו של אחיקר

מָבוֹא

יש לנו בסיפור אחיקר את אחד המקורות העתיקים ביותר של מחשבה וחוכמה אנושית .ניתן לאתר את השפעתו דרך אגדותיהם של אנשים רבים , כולל הקוראן ,והברית הישנה והחדשה.

פסיפס שנמצא בטרבס ,גרמניה ,הציג בין חכמי העולם את דמותו של אחיקר .הנה סיפורו הצבעוני.

התאריך של הסיפור הזה היה נושא לדיון ער .חוקרים כתבו זאת לבסוף על המאה הראשונה ,כאשר הוכחו בטעות על ידי הסיפור המקורי שהופיע בפפירוס ארמי משנת 500 לפני הספירה בין חורבות אלפנטין.

ברור שהסיפור הוא בדיה ולא היסטוריה .למעשה הקורא יכול לערוך את היכרותו בעמודים המשלימים של הלילות הערביים .הוא כתוב בצורה מבריקה ,והנרטיב המלא בפעולה ,תככים ובריחה צרה מחזיק את תשומת הלב עד הסוף .חירות הדמיון היא רכושו היקר ביותר של הסופר.

הכתיבה מחלקת את עצמה לארבעה שלבים (1) :הנרטיב (2) ;ההוראה) סדרה יוצאת דופן של פתגמים (3) ;(המסע למצרים (4) ;הדמיון או המשלים) שבעזרתם מסיים אחיקר את חינוך אחיינו השוגה.(

פֶּרֶק1

לאחיקר ,הווזיר הגדול של אשור ,יש 60 נשים אך נגזר עליו שאין לו בן .לכן הוא מאמץ את אחיינו .הוא דוחס אותו מלא חוכמה וידע יותר מאשר לחם ומים.

1סיפורם של חיקר החכם ,הווזיר של סנחריב המלך ,ועל נדן ,בנה של אחותה של חיקר החכם.

2היה ווזיר בימי המלך סנחריב בן סרחאדום מלך אשור ונינוה איש חכם בשם חיקר והוא היה הווזיר של המלך סנחריב.

3היה לו טוב ,הון וסחורה רבה ,והוא היה מיומן ,חכם ,פילוסוף ,בידע ,בדעה ובממשלה ,והוא התחתן עם שישים נשים ,ובנה טירה לכל אחת מהן.

4אבל עם כל זה לא נולד לו ילד .של הנשים האלה ,שעשויות להיות היורשת שלו.

5והיה עצוב מאוד על כך ,ויום אחד כינס את האסטרולוגים ואת המלומדים ואת הקוסמים והסביר להם את מצבו ואת ענין עקרותו.

6וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֵךְ זָבַח אֶת-הָאֱלֹהִים וְהִתְפַּנֵּר בָּהֶם ,אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ לְבָר.

7ועשה כדבריו והקריב זבחים לאלילים ,ויתחנן בהם והפציר בהם בבקשה ובתחינה.

8ולא ענו לו מילה אחת .וַיֵּלֶךְ עָצוּב וּמְדֻכָּל ,וַיֵּלֶךְ בְּכָב לִבּוֹ.

9וחזר והפציר באלוהים העליון ,והאמין ,והתחנן בו בלהט בלבו לאמר :ה 'אלוקי עליון ,בורא השמים והארץ ,בורא כל הנברא!

10אני מתחנן שתתן לי נער ,למען יתנחם בו כי יהיה נוכח בחמי ,שיעצום את עיני ויקבור אותי'.

11בא אליו קול אמר" :כאשר סמכת בראש ובראשונה על פסלים והקרבת להם זבחים ,מסיבה זו תשאר ערורי-ילדים כל ימיך".

יב וקח את נדן את בן אחותך ועשה אותו לילדך ולמד אותו את לימודך ואת גידולך הטוב ובמותך יקבורך.

13לאחר מכן לקח את נדן את בנה של אחותו ,שהיה יונק מעט .ומסר אותו לשמונה אחיות לחות ,כדי שיניקו אותו ויביאו אותו.

14והם העלו אותו באוכל טוב ובאימון עדין ובבגדי משי ,ובארגמן וארגמן .והוא ישב על ספות משי.

15וכאשר גדל נדן והלך ,עלה כארז גבוה ,הוא לימד אותו נימוסים וכתיבה ומדעים ופילוסופיה.

16ואחרי ימים רבים הסתכל המלך סנחריב על חיקר וראה שהוא הזדקן מאוד ,ועוד אמר לו.

17הו ידידי המכובד ,המיומן ,הנאמן ,החכם ,המושל ,המזכיר שלי ,הווזיר שלי ,הקנצלר והמנהל שלי ;אֶלָּא זָקַנְתָּ מְאֹד וּשְׁקֶלֶת שָׁנִים ;ויציאתך מן העולם הזה חייבת להיות קרובה.

18אמור לי מי יהיה מקום בשירותי אחריך .'וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַיָּקַר ,אֲדֹנִי ,יְחִי רֹאשְׁךָ לְעוֹלָם !יש את נדן הבן של אחותי ,הפכתי אותו לילד שלי.

19והעליתי אותו ולמדתי אותו את חכמתי ואת ידיעתי'.

20ויאמר אליו המלך :הו חיקר !הביאו אותו לפניי למען אראה אותו ,ואם אמצא מתאים ,העמידו במקומך ;ותלך בדרכך לנוח ולחיות את שארית חייך במנוחה מתוקה'.

21אז הלך חיקר והציג את נאדן את בנה של אחותו .והוא עשה מחווה ואיחל לו כוח וכבוד.

22והוא הביט בו והתפעל ממנו ושמח בו ואמר להאיקר' :האם זה בנך ,הו חיקר ?אני מתפלל שאלוהים ישמור עליו .וכמו ששרתת אותי ואת אבי סרחדום כך ישמש אותי הנער הזה שלך וימלא את התחייבויותיי ,צרכיי ועסקיי ,כדי שאכבד אותו ואעשה אותו חזק למענך.'

23וַיִּתְחַיֵּק חַיָּקַר אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֵלָיו :יִחְיֶה רֹאשְׁךָ ,אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ ,לְעוֹלָם !אני מבקש ממך שתהיה סבלני עם בני נדן ותסלח על שגיאותיו כדי שיוכל לשרת אותך כראוי.'

24אז נשבע לו המלך שיעשה אותו לגדול מחביביו ולחזק מבין חבריו ,ושהוא יהיה עמו בכל כבוד וכבוד .והוא נשק את ידיו ונפרד ממנו.

25ויקח את נדן .בן אחותו עמו והושיב אותו בטרקלין ויצא ללמדו לילה ויום עד שדחס אותו בחוכמה ובדעת יותר מאשר בלחם ובמים.

פֶּרֶק2

"אלמנך ריצ'רד המסכן "של ימי קדם .מצוות אלמותיות של התנהגות אנושית בנוגע לכסף ,נשים ,לבוש ,עסקים ,חברים .פתגמים מעניינים במיוחד נמצאים בפסוקים .47 ,45 ,37 ,23 ,17 ,12 השוו את פסוק 63 לחלק מהציניות של ימינו.

1כך לימד אותו ואמר' :הו בני !שמע את נאומי ופעל לפי עצתי וזכור מה אני אומר.

2הו בני !אם תשמע מילה ,תמות בלבך ,ואל תגלה אותה לאחר ,פן תהפוך לגחלת חיה ותשרוף את לשונך ותגרום כאב בגופך ,ותזכה לחרפה , ותתבייש לפני אלוהים אָדָם.

3הו בני !אִם שָׁמַעְתָּ בִּדְעָה ,אַל תְּפַרְיזוּ ;ואם ראית דבר אל תאמר.

4הו בני !הקל את רהיטותך על השומע ,ואל תמהר להשיב תשובה.

5הו בני !כששמעת דבר אל תסתיר אותו.
6הו בני !אל תרפה קשר אטום ,ואל תתיר אותו ,ואל אטום קשר רופף.
7הו בני !אל תחמוד יופי חיצוני ,כי הוא דועך ונעלם ,אבל זכרון נכבד נמשך לעת עתה.
8הו בני !אל תטעה אותך אשה טיפשה בדיבורה ,פן תמות במיתות האומללות ביותר ,ותסבך אותך ברשת עד שתפול.
9הו בני !אל תחפוץ באישה עטופה בלבוש ובמשחות ,שהיא בזוי ומטופש בנפשה .אוי לך אם תעניק לה דבר אשר שלך ,או תמסור לה את אשר בידך ותפתה אותך לחטא ,ויכעוס אלוהים עליך.
10הו בני !אל תהי כעץ השקד ,כי הוא מוציא עלים לפני כל העצים ,ופירות אכילים אחר כולם ,אלא יהיה כעץ התות ,המוציא פרי מאכל לפני כל העצים ,ועוזב אחר כולם.
11הו בני !הטה את ראשך למטה ,ורכך את קולך ,והיה נימוס ,והלך בדרך הישר ,ואל תהיה טיפש .ואל תרים את קולך כאשר אתה צוחק כי אם בקול רם נבנה בית ,היה החמור בונה בתים רבים בכל יום ;וְאִם שֶׁהָיָה שֶׁהָיָה שֶׁהָיָה הַמַּחֲרֵשָׁה שֶׁנִּטְּעוּ ,לֹא תִסְרִיק הַמַּחֲרֵשָׁה לְעוֹלָם מִתַּחַת שֶׁל הַגְּמָלִים.
12הו בן !הסרת אבנים עם חכם עדיפה על שתיית יין עם אדם מצטער.
13הו בני !שפך יין שלך על קברי צדיקים ,ואל תשתה עם בורים ובזויים.
14הו בני !דבק בחכמים יראי אלוהים וכמוהם ,ואל תתקרב לבור ,פן תהי כמותו ותלמד את דרכיו.
15הו בני !כאשר יש לך חבר או חבר ,נסה אותו ,ואחר כך עשה לו חבר וחבר ;ואל תשבחו בלא משפט ;ואל תקלקל את דיבורך באדם חסר חכמה.
16הו בני !בעוד נעל נשארת על רגלך ,לך איתה על הקוצים ,ועשה דרך לבנך ולבני ביתך ולילדיך ,ותמתח את ספינתך בטרם תעלה על הים ועל גליו ותשקע ואינו יכול .נשמר.
17הו בני !אם העשיר אוכל נחש ,אומרים" - זה בחכמתו ,"ואם עני אוכל אותו ,אומרים העם" מרעבונו."
18הו בני !הוא מסתפק בלחם היומי שלך ובסחורתך ,ולא תחמוד מה של אחר.
19הו בני !אל תהי שכנה לשוטה ,ואל תאכל עמו לחם ,ואל תשמח באסונות שכניך .אם אויבך עוול בך ,הראה לו חסד.
20הו בני !אדם ירא אלוהים ,אתה ירא אותו ותכבד אותו.
21הו בני !הבור נופל ומועד ,והחכם ,גם אם מעד ,אינו מזדעזע ,וגם אם הוא נופל הוא קם מהר ,ואם הוא חולה ,יכול לדאוג לחייו .אבל באשר לאדם הנבער והטיפש ,למחלתו אין תרופה.
22הו בני !אם יגש אליך אדם שהוא נחות ממך ,לך קדימה לקראתו והשאר עומד ,ואם אינו יכול לגמול אותך ,אדונו יגמול לך עליו.
23הו בני !אל תחסוך להכות את בנך ,כי דחיפת בנך היא כדשן לגן ,וכקשירת פי ארנק ,וכקשירת בהמות ,וכבריחת הדלת.
24הו בני !עצרו את בנך מרשע ,ולמדו נימוסים בטרם ימרוד בך ויביא אותך לבוז בעם ותלה ראשך ברחובות ובקהילות ותיענש על רוע מעשיו הרשעים.
25הו בני !תשיג לך שור שמן עם ערלה וחמור גדול בפרסותיו ,ואל תשיג שור עם קרניים גדולות ,ואל תתיידד עם אדם ערלה ,ולא תשיג עבד ריב ,ושפחה גנבה על כל מה שאתה עושה .להם יהרסו.
26הו בני !אל יקללו אותך הוריך ,וישמח ה 'בהם ;כי נאמר" המתעב את אביו או את אמו ימות המוות) כלומר מיתת החטא ,(והמכבד את הוריו יאריך ימיו וחייו ויראה את כל הטוב" .
27הו בני !אל תלך בדרך בלי נשק ,כי אינך יודע מתי יפגוש אותך האויב ,כדי שתהיה מוכן לקראתו.
28הו בני !אל תהיה כעץ חשוף וחסר עלים שאינו צומח ,אלא תהיה כעץ מכוסה בעלים וענפיו ;כי האיש שאין לו לא אישה ולא ילדים נבזה בעולם ושנוא עליהם ,כמו עץ חסר עלים וחסר פרי.
29הו בני !תהיה כעץ פרי בצד הדרך ,שכל העוברים בו אוכלים את פירותיו ,וחיות המדבר נחות בצלו ואוכלות מעליה.
30הו בני !כל כבשה הנודדת מדרכה וחברותיה הופכות למזון לזאב.
31הו בני !אל תאמר" אדוני שוטה ואני חכם ,"ואל תספר את דיבור הבורות והשטות ,פן תבוז על ידו.
32הו בני !אל תהיה אחד מאותם עבדים ,אשר אדוניהם אומרים להם" הסתלקו מאתנו ,"אלא היו מאלה שאומרים להם" :קרבו וקרבו אלינו."
33הו בני !אל תלטף את עבדך בנוכחות חבירו ,כי אינך יודע מי מהם יהיה בעל ערך רב לך בסופו של דבר.
34הו בני !אל תפחד מאדונך אשר ברא אותך ,פן ישתוק לך.
35הו בני !עשה נא דיבורך והמתיק את לשונך ;ואל תתיר לחברך לדרוך על רגלך ,פן ידרוך בפעם אחרת על חזהך.
36הו בני !אם תרביץ לאדם חכם במילת חוכמה ,זה יסתתר בחזהו כתחושת בושה דקה ;אֲבָל אִם תְּכַפֵּף אֶת הַבּוֹר בְּמָקֵל לֹא יָבִין וְלֹא יִשְׁמַע.
37הו בני !אם תשלח חכם לצרכיך ,אל תיתן לו פקודות רבות ,כי הוא יעשה את עסקיך כרצונך :ואם תשלח שוטה אל תזמין אותו ,אלא לך בעצמך ועשה את עסקיך ,כי אם תשלח שוטה .צוה לו ,הוא לא יעשה מה שאתה חפץ .אם הם שולחים אותך לעסקים ,מהרו למלא אותם במהירות.
38הו בני !אל תעשה אויב של אדם חזק ממך ,כי הוא יקח את מידתך ואת נקמתו בך.
39הו בני !בחן את בנך ואת עבדך בטרם תמסור להם את חפציך ,פן יפלו עמהם ;כי מי שיש לו יד מלאה נקרא חכם ,אפילו אם הוא טיפש ובור , ומי שיש לו יד ריקה נקרא עני ,בור ,אפילו אם הוא נסיך חכמים.
40הו בני !אכלתי קולוסינת ,ובלעתי אלוורה ,ולא מצאתי דבר מר יותר מעוני ומחסור.
41הו בני !למד את בנך חסכנות ורעב ,למען ייטב בניהול ביתו.
42הו בני !אל תלמד את הבורים שפת חכמים ,כי יכביד עליו.
43הו בני !אל תראה את מצבך לחברך ,פן תבזה על ידו.
44הו בני !עיוורון הלב כבד יותר מעיוורון העיניים ,כי עיוורון העיניים עשוי להיות מונחה מעט מעט ,אך עיוורון הלב אינו מונחה ,והוא עוזב את דרך הישר ,והולך בעקום .דֶּרֶךְ.
45הו בני !עדיפה מעידה של אדם ברגל מאשר מעידה של נ 'בלשונו.
46הו בני !חבר קרוב עדיף על אח מעולה יותר שרחוק.
47הו בני !היופי דוהה אבל הלמידה נמשכת ,והעולם דועך והופך לשווא ,אבל שם טוב לא הופך לשווא ולא דועך.
48הו בני !האיש שאין לו מנוחה ,טוב מותו מחייו ;וקול בכי טוב מקול שירה ;כי הצער והבכי ,אם יראת ה 'בם ,טובים יותר מקול שירה ושמחה.

49הו ילדתי !ירך צפרדע בידך טובה מאווז בעציץ של רעך ;ועדיף צאן בקרבתך משור רחוק ;ועדיף דרור בידך מאלף דרורים עפים ;והעוני המקבץ עדיף על פיזור הפרנסה הרבה ;ועדיף שועל חי מאריה מת ;ועדיף קילו צמר על קילו עושר ,כוונתי לזהב וכסף ;כי הזהב והכסף נסתרים ומכוסים באדמה ,ואינם נראים ;אבל הצמר נשאר בשווקים והוא נראה ,וזה יופי למי שלובש אותו.

50הו בני !הון קטן עדיף על הון מפוזר.

51הו בני !כלב חי עדיף על עני מת.

52הו בני !עני העושה נכון עדיף על עשיר שמת בחטאים.

53הו בני !שמור מילה בלבך ,וזה יהיה לך הרבה ,והיזהר לאבוד אתה מגלה את סוד חברך.

54הו בני !אל תצא מילה מפיך עד שתעצת לבבך .ואל תעמוד בין אנשים המתקוטטים ,כי ממילה רעה באה ריב ,ומריבה באה מלחמה ,וממלחמה באה לחימה ,ותאלץ להעיד ;אֲבָל בָּרוּץ מִשָּׁם וְנָחוּ.

55הו בני !אל תעמוד באדם חזק ממך ,אלא תשיג לך רוח סבלנית ,וסבלנות והתנהגות ישרה ,כי אין מעולה מזה.

56הו בני !אל תשנא את חברך הראשון ,כי ייתכן שהשני לא יחזיק מעמד.

57הו בני !בקרו את העני בצרתו ,ודברו עליו בנוכחות הסולטן ,ועשו חריצותכם להצילו מפי האריה.

58הו בני !אל תשמח במות אויבך ,כי כעבור שעה קלה אתה תהיה לשכנו ,ואת הלועג לך תכבד ומכבד ותהיה לפניו עמו בברכה.

59הו בני !אם המים היו עומדים דומם בגן עדן ,ועורב שחור הופך לבן ,והמור מתקתק כמו דבש ,אז אנשים בורים וטיפשים עלולים להבין ולהיות חכמים.

60הו בני !אם תרצה להיות חכם ,הנע לשונך מלשקר ,ואת ידך מגניבה ,ועיניך מלראות רעה ;אז תיקרא חכם.

61הו בני !יִהְיֶה לָךְ הֶחָכָם בְּמֶט ,וְלֹא יִשְׁחַק לָךְ הַכּוֹטֵל בְּמִשְׁחָתָה .היה עניו בצעירותך ותתכבד בזקנתך.

62הו בני !אל תעמוד אדם בימי כוחו ,ולא נהר בימי מבולו.

63הו בני !אל תמהר בחתונת אשה ,כי אם יצא טוב ,היא תאמר' אדוני ,תפרנס לי ;'ואם יתברר חולה ,תדרג אצל מי שהיה הגורם לכך.

64הו בני !כל שהוא מהודר בלבושו ,הוא אותו דבר בדיבורו ;ומי שיש לו מראה מרושע בלבושו ,גם הוא זהה בדיבורו.

65הו בני !אם עשית גניבה ,הודע לסולטאן ,ותן לו חלק ממנה ,כדי שתיחלץ ממנו ,כי אחרת תסבול מרירות.

66הו בני !חבר לאדם שידו שבעה ומלאה ,ואל תחבר את האיש שידו סגורה ורעבה.

67ישנם ארבעה דברים שבהם לא המלך ולא צבאו יכולים להיות בטוחים :דיכוי על ידי הווזיר ,וממשל רע ,וסטיית הרצון ,ועריצות על הנושא ; וארבעה דברים שאי אפשר להסתיר :נבונים וטיפשים ועשיר ועני'.

פֶּרֶק3

אחיקר פורש מהשתתפות פעילה בענייני המדינה .הוא מעביר את רכושו לאחיינו הבוגדני .הנה הסיפור המדהים של איך זלזול חסר תודה הופך לזייפן .מזימה מתוחכמת לסבך את אחיקר גורמת לדינויו למוות .כנראה הסוף של אחיקר.

1כך אמר חיקר ,וכשסיים את הצווים והפתגמים הללו לנדן ,בנה של אחותו ,דמיין שהוא ישמור על כולם ,ולא ידע שבמקום זה הוא מפגין לו עייפות ובוז ולעג.

2אחר כך ישב חיקר דומם בביתו ומסר לנדן את כל רכושו ,ואת העבדים ,והשפחות ,והסוסים ,והבקר ,וכל מה שהיה לו והשיג ;וכוח ההצעה והאיסור נשאר ביד נדן.

3וחיקר ישב במנוחה בביתו ,ומדי פעם הלך חיקר ועשה כבוד למלך וחזר הביתה.

4עתה ,כאשר הבחין נאדן שכוח ההצעה והאיסור הוא בידיו ,הוא בז לתפקידו של הייקר ולעג לו ,והתחיל להאשים אותו בכל פעם שהופיע , ואמר' ,דודי הייקר נמצא במצוקה שלו .והוא לא יודע כלום עכשיו.'

5והוא התחיל להכות את העבדים והשפחות ,ולמכור את הסוסים והגמלים ולבזבז בכל מה שהיה בעלות דודו הייקר.

6וכאשר ראה חיקר שאין לו רחמים על עבדיו ולא על בני ביתו ,קם ורדף אחריו מביתו ,ושלח להודיע למלך כי פיזר את רכושו ואת הפרנסה שלו.

7ויקם המלך ויקרא לנדן ויאמר אליו' :בזמן שהחיקר נשאר בריא ,איש לא ישלוט ברכושו ובביתו וברכושו.'

8וידו של נדן התרוממה מדודו חיקר ומכל רכושו ,ובינתיים לא נכנס ולא יצא ,ולא בירך אותו.

9לאחר מכן חזר עליו האיקר על עמלו עם נאדן בנו של אחותו ,והוא המשיך להיות עצוב מאוד.

10ולנדן היה אח צעיר יותר בשם בנוזארדאן ,אז הייקר לקח אותו לעצמו במקום נדן ,והעלה וכיבד אותו בכבוד רב .ומסר לו את כל אשר ברשותו ועשה אותו למושל בביתו.

11עת הבחין נאדן במה שקרה ,נתפס קנאה וקנאה ,והוא החל להתלונן בפני כל מי ששואל אותו ,וללעוג לדודו חיקר ,לאמר' :דודי רדף אותי מביתו ,ועשה זאת .העדיף את אחי על פני ,אבל אם האל העליון יתן לי את הכוח ,אביא עליו את המזל להיהרג.'

12ונדן המשיך להרהר באשר לאבן הנגף שהוא עשוי להמציא עבורו .ואחר זמן מה הפך נדן בדעתו וכתב מכתב אל אכיש בן שאה החכם מלך פרס לאמר כך:

' 13שלום ובריאות וגבורה וכבוד מסנחריב מלך אשור ונינווה ,ומן הווזיר שלו ומזכירו חיקר אליך ,מלך גדול !יהי פרוטה בינך לביני.

14וכאשר המכתב הזה יגיע אליך ,אם תקום ותלך מהר אל שפלת נסרין ,ואל אשור ונינווה ,אמסור לך את הממלכה ללא מלחמה וללא מערך קרב'.

15וכן כתב מכתב נוסף בשם חיקר אל פרעה מלך מצרים' .יהי שלום ביני וביני ,מלך אדיר!

16אם בזמן שהמכתב הזה יגיע אליך תקום ותלך לאשור ונינווה למישור נסרין ,אמסור לך את הממלכה ללא מלחמה וללא לחימה'.

17וכתיבתו של נדאן הייתה ככתיבתו של דודו חיקר.

18אחר כך קיפל את שתי האותיות וחתם אותן בחותמו של דודו חיקר ;הם היו בכל זאת בארמון המלך.

19אחר כך הלך וכתב מכתב כמוהו מהמלך לדודו חיקר' :שלום ובריאות לווזיר שלי ,למזכיר שלי ,לקנצלר שלי ,חיקר.

20הו חיקר ,כשמכתב זה יגיע אליך ,אסף את כל החיילים אשר איתך ,ויהיו מושלמים בלבוש ובמספר ,והביא אותם אלי ביום החמישי בשפלת נסרין.

21וכאשר תראה אותי שם בא לקראתך ,מהר והזיז את הצבא נגדי כאויב אשר ילחם אתי כי יש לי אתי שגרירי פרעה מלך מצרים למען יראו את עוצמתנו .צבא ועשויים לפחד מאיתנו ,כי הם אויבינו ושונאים אותנו.'

22לאחר מכן חתם את המכתב ושלח אותו לחייקר על ידי אחד ממשרתי המלך .ויקח את המכתב השני אשר כתב ופרש אותו לפני המלך ויקרא לו והראה לו את החותם.
23וכאשר שמע המלך את אשר במכתב ,נבהל בתמיהה גדולה והתרגז בזעם גדול ועז ואמר :אה ,הראיתי את חכמתי !מה עשיתי להאיקר שהוא כתב את המכתבים האלה לאויבי ?האם זה גמולי ממנו על טובתי לו'?
24וַיֹּאמֶר אֵלָיו נָדָן :אַל תִּתְגַּבֵּל ,הַמֶּלֶךְ !אל תכעסו ,אבל הבה נלך למישור נסרין ונראה אם הסיפור נכון או לא'.
25אז קם נדן ביום החמישי ולקח את המלך ואת החיילים ואת הווזיר ,והם הלכו אל המדבר אל מישור נסרין .ויראה המלך ,והנה !הייקר והצבא היו ערוכים.
26וכאשר ראה חיקר כי המלך נמצא שם ,הוא ניגש וסימן לצבא לנוע כמו במלחמה ולהילחם במערך מול המלך כפי שנמצא במכתב ,מבלי לדעת על מה חפר נדן .אותו.
27וכאשר ראה המלך את מעשה חיקר הוא נתפס בחרדה ואימה ותמיהה ,והתרגז בזעם גדול.
28ויאמר אליו נדן :האם ראית אדוני המלך !מה העלוב הזה עשה אבל אל תתעצבן ואל תכאב ולא תכאב ,אלא לך לביתך ושב על כסאך ,ואביא לך את חיקר כבול וכבול בשלשלאות ,ואגרש את אויבך ממך ללא עמל.'
29ושב המלך אל כסאו ,מתעצבן על חיקר ,ולא עשה בו דבר .ונדן הלך אל חיקר ואמר לו' :ואללה ,דודי !המלך באמת שמח בך בשמחה רבה ומודה לך על שעשית את אשר ציווה עליך.
30ועתה שלח אותי אליך כדי שתפטר את החיילים לתפקידיהם ותבוא אליו כשידיך קשורות מאחוריך ורגליך כבולות ,למען יראו זאת שגרירי פרעה ושיהיה המלך .פחד מהם ומלכם.'
31ואז ענה האיקר ואמר' :לשמוע זה לציית .'ויקם מיד וקשר את ידיו מאחוריו ,וכבול את רגליו.
32ויקח אותו נדן וילך עמו אל המלך .וכשהיקר נכנס לפני המלך הוא השתדל לפניו על האדמה ,ואיחל כח וחיי נצח למלך.
33ואז אמר המלך' ,הו חיקר ,המזכיר שלי ,מושל העניינים שלי ,הקנצלר שלי ,שליט מדינתי ,אמור לי מה הרע שעשיתי לך שגמלת לי במעשה המכוער הזה'.
34אחר כך הראו לו את המכתבים בכתבו ובחותמו .וכאשר ראה זאת האיקר ,רעדו איבריו ולשונו נקשרה מיד ,והוא לא היה מסוגל לדבר מילה מפחד ;אבל הוא תלה את ראשו לכיוון האדמה והיה אילם.
35וכאשר המלך ראה זאת ,הרגיש בטוח שהדבר ממנו ,ומיד קם וציווה עליהם להרוג את חיקר ולהכות את צווארו בחרב מחוץ לעיר.
36ואז צרח נאדן ואמר' ,הו חיקר ,הו השחור !מה מועיל לך ההרהור שלך או כוחך בעשיית המעשה הזה למלך'?
37כך אומר מספר הסיפורים .ושמו של הסייף היה אבו סמייק .ויאמר לו המלך :סייף !קום ,לך ,בקע את צווארו של חיקר בפתח ביתו ,והשליך את ראשו מגופו מאה אמות'.
38אז כרע חיקר ברך לפני המלך ואמר' :חי אדוני המלך לנצח !וְאִם תַּחְפֹּץ לַהֲמִיתִי ,יִתְגַּלֶּא מַשְׁלִיתֶךָ ;ויודע אני ,כי איני אשם ,כי אם הרשע צריך לתת דין וחשבון על רשעתו ;אף על פי כן ,הו אדוני המלך !אני מתחנן ממך ועל ידידותך ,הרשה לסייף לתת את גופי לעבדי ,כדי שיקברו אותי , ויהי עבדך לקורבן שלך.'
39קם המלך וציווה על הסייף לעשות עמו כרצונו.
40והוא מיד ציווה על עבדיו לקחת את חיקר ואת הסייף וללכת איתו עירומים כדי שיהרגו אותו.
41וכאשר ידע חייקר בוודאות שהוא עתיד להיהרג ,שלח אל אשתו ואמר לה' :צאי ותפגשי אותי ,ותהיינה איתך אלף בתולות צעירות ,ותלבש אותן בחלוקים של סגול ו .משי שיבכו עלי לפני מותי.
42והכין שולחן לסייף ולעבדיו .ותערבבו הרבה יין למען ישתו.'
43ועשתה את כל אשר ציווה אותה .והיא הייתה מאוד חכמה ,חכמה ונבונה .והיא איחדה את כל האדיבות והלמידה האפשרית.
44וכשהגיעו צבא המלך והסייף ,מצאו את השולחן ערוך ,ואת היין ואת המאכלים היפים ,והם התחילו לאכול ולשתות עד שיהיו גדושים ושיכורים.
45ואז לקח חיקר את הסייף הצידה מלבד הפלוגה ואמר' ,הו אבו סמייק ,האם אינך יודע שכאשר סרחאדום המלך ,אבי סנחריב ,רצה להרוג אותך ,לקחתי אותך והחבאתי אותך במקום מסוים עד שככה כעסו של המלך והוא ביקש אותך?
46וכאשר הבאתי אותך לפניו שמח בך ועתה זכור את החסד שעשיתי איתך.
47וידעתי כי המלך יתחרט עליו עלי ויתרגז בכעס גדול על הוצאתי להורג.
48כי איני אשם ,והיה כאשר תעמידני לפניו בארמונו ,תזכה למזל רב ,ותדע כי נדן בן אחותי רימה אותי ועשה לי את המעשה הרע הזה .המלך יתחרט על שהרג אותי ;ועכשיו יש לי מרתף בגן ביתי ,ואיש לא יודע עליו.
49הסתר אותי בו בידיעת אשתי .ויש לי עבד בכלא שראוי להיהרג.
50הוציאו אותו והלבשו אותו בבגדי וצווה על המשרתים כשהם שיכורים להרוג אותו .הם לא יידעו את מי הם הורגים.
51והשליך את ראשו מאה אמות מגופו ונתן את גופו לעבדי שיקברו אותה .וְאַתָּה גָּבַר אֶת אוֹצָר גָּדוֹל.
52ואז עשה הסייף כפי שציווה אותו חיקר ,והוא הלך אל המלך ואמר לו' :יהי ראשך לנצח'!
53ואז אשתו של חיקר הורידה לו במחבוא מדי שבוע את מה שהספיק לו ,ואיש לא ידע על כך מלבד היא.
54והסיפור דווח וחזר על עצמו והתפשט בכל מקום על איך חיקר החכם נהרג ומת ,וכל אנשי העיר ההיא התאבלו עליו.
55והם בכו ואמרו' :אוי לך ,הו חיקר !ועל לימודך ואדיבותך !כמה עצוב עליך ועל ידיעתך !איפה אפשר למצוא עוד כמוך ?והיכן יכול להיות אדם כל כך אינטליגנטי ,כל כך מלומד ,כל כך מיומן בשלטון עד שהוא דומה לך כדי שימלא את מקומך'?
56אבל המלך חזר בתשובה על חיקר ,וחזרתו בתשובה לא הועילה לו.
57ואז קרא לנדן ואמר לו" :לך וקח איתך את חבריך ועשה אבלות ובכי על דודך חיקר ,וקוננה עליו כמנהג ,עושה כבוד לזכרו".
58אך כאשר הלך נדן ,השוטה ,הבור ,הקשוח ,אל בית דודו ,הוא לא בכה ולא צער ולא ילל ,אלא אסף אנשים חסרי לב וחסרי לב והתחיל לאכול ולשתות.
59ונדן התחיל לתפוס את המשרתות ואת העבדים השייכים להאיקר ,וכרך אותם ויענה אותם ותכפף אותם במרירות קשות.
60והוא לא כיבד את אשת דודו ,היא שגידלה אותו כמו הילד שלה ,אלא רצה שהיא תיפול עמו בחטא.
61אבל האיקר נחתך למחבוא ,והוא שמע את בכי עבדיו ושכניו ,והוא שיבח את האל העליון ,הרחמן ,והודה ,והוא תמיד התפלל והתחנן לאל העליון. .
62והסייף בא מפעם לפעם אל חיקר בעודו נמצא בתוך המחבוא :וחיקר בא והפציר בו .וינחם אותו ואיחל לו ישועה.

63וכאשר דווח בארצות אחרות שהחיקר החכם נהרג ,כל המלכים התעצבנו ובזו למלך סנחריב ,והם קוננו על חיקר פותר החידות.

פֶּרֶק4

"חידות הספינקס ."מה באמת קרה לאחיקר .החזרה שלו.
1וכאשר וידא מלך מצרים כי חיקר נהרג ,הוא קם מיד וכתב מכתב אל המלך סנחריב ,והזכיר לו בו את השלום והבריאות והעוצמה והכבוד שאנו מאחלים במיוחד עבורך .אחי האהוב ,המלך סנחריב.
2חפצתי לבנות טירה בין השמים והארץ ,ואני רוצה שתשלח לי איש חכם ופיקח מעצמך לבנות אותה עבורי ולענות לי על כל שאלותי ,ושיהיה לי מסים ומכסי אשור לשלוש שנים'.
3אחר כך חתם את המכתב ושלח אותו לסנחריב.
4הוא לקח אותו וקרא אותו ונתן אותו לווזירים שלו ולאצילי ממלכתו ,והם היו מבולבלים ומתביישים ,והוא כעס בזעם גדול ,ותמה כיצד עליו לפעול.
5אז כינס את הזקנים ואת המלומדים ואת החכמים ואת הפילוסופים ואת החוזים ואת האסטרולוגים ואת כל מי שהיה בארצו ,ויקרא להם את המכתב ואמר להם' :מי מכם ירצה .לך אל פרעה מלך מצרים וענה לו על שאלותיו'?
6ויאמרו אליו :אדוני המלך !דע לך שאין בממלכתך מי שמכיר את השאלות הללו מלבד Haiqâr, הווזיר והמזכיר שלך.
7אך אשר לנו ,אין לנו בזה כישרון ,אלא אם כן זה נדן ,בן אחותו ,כי הוא לימד אותו את כל חכמתו ולימודו ודעתו .קרא לו אליך ,אולי יתיר את הקשר הקשה הזה.'
8ויקרא המלך לנדן ויאמר לו :הבט במכתב הזה והבין מה יש בו .וכשנאדן קרא את זה ,הוא אמר' ,הו אדוני !מי מסוגל לבנות טירה בין שמים לארץ'?
9וכאשר שמע המלך את נאומו של נדן ,התעצב בצער גדול ועצוב ,וירד מכסאו וישב באפר ,והתחיל לבכות ולבכות על חיקר.
10אומר' ,הו צער !הו חיקר ,מי לא ידע את הסודות והחידות !אוי לי בשבילך ,הו חיקר !הו מורה ארצי ושליט מלכותי ,היכן אמצא כמוך ?הו חיקר ,הו מורה ארצי ,לאן אפנה בשבילך ?אוי לי בשבילך !איך הרסתי אותך !והקשבתי לדיבור על ילד טיפש ,בור בלי ידיעה ,בלי דת ,בלי גבריות.
11אה !ושוב אה לעצמי !מי יכול לתת לי אותך רק פעם אחת ,או להביא לי הודעה שהאיקר חי ?והייתי נותן לו את חצי מלכותי.
12מאיפה זה בשבילי ?אה ,הייקר !למען אראה אותך רק פעם אחת ,שאוכל להתמלא מהתבוננות בך ולהתענג בך.
13אה !הו צערי עליך לכל עת !הו חיקר ,איך הרגתי אותך !ולא התעכבתי בעניינך עד אשר אראה סוף הדבר'.
14והלך המלך בבכי לילה ויום .עתה ,כאשר ראה הסייף את זעמו של המלך ואת צערו על חיקר ,התרכך לבו כלפיו ,והוא ניגש אל מולו ואמר לו:
' 15הו אדוני !צוה את עבדיך לכרות את ראשי .'ואז אמר לו המלך' :אוי לך ,אבו סמייק ,מה אשמתך'?
16ויאמר אליו הסייף :אדוני !כל עבד הפועל בניגוד לדברי אדוניו נהרג ,ואני פעלתי בניגוד לפקודתך.'
17ויאמר אליו המלך' .אוי לך ,הו אבו סמייק ,במה פעלת בניגוד לפקודתי'?
18ויאמר אליו הסייף ,אדוני !ציווית עלי להרוג את חיקר ,וידעתי שתחזור בתשובה עליו ,ושנעשה לו עוול ,והחבאתי אותו במקום פלוני ,והרגתי את אחד מעבדיו ,ועתה הוא בטוח בשטח .בור ,ואם תצוה אותי אביא אותו אליך.'
19ויאמר אליו המלך" .אוי לך ,הו אבו סמייק !אתה לעג לי ואני אדונך.'
20וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַחֶרֶב :לֹא אֶלָּא בְּחַיֵּי רֹאשְׁךָ ,אֲדֹנִי Haiqâr !בטוח וחי.'
21וכאשר שמע המלך את הדבר הזה ,הרגיש בטוח בדבר ,וראשו שחה ,והתעלף מרוב שמחה ,וציווה עליהם להביא את חיקר.
22ויאמר אל הסייף :עבד הנאמן !אם דיבורך יהיה אמת ,הייתי מתעשרתך ,ורומם את כבודך מעל כל חבריך'.
23והסייף הלך בצהלה עד שהגיע לביתו של חיקר .ופתח את דלת המחבוא ,וירד ומצא את חיקר יושב ,משבח את ה 'ומודה לו.
24והוא צעק אליו לאמר' ,הו חיקר ,אני מביא את רוב השמחה ,האושר וההנאה'!
25וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַיָּקַר' :מה החדשות ,הו אבו סמייק '?וַיְסַפֵּר לוֹ אֶת הַכֹּל עַל פַּרְעֹה מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף .אחר כך לקח אותו והלך אל המלך.
26וכאשר הביט בו המלך ,הוא ראה אותו במצב של מחסור ,וכי שערו גדל כחיות הבר וציפורניו כציפורניו של נשר ,וכי גופו מלוכלך באבק . צבע פניו השתנה ודהה והיה כעת כמו אפר.
27וכאשר ראה אותו המלך ,התעצב עליו וקם מיד וחיבוק ונשקו ,ובכה עליו ואמר :השבח לאל !מי החזיר אותך אלי.'
28ואז ניחם אותו וניחם אותו .ופשט את גלימתו ,והלביש אותו על הסייף ,ורחם עליו מאוד ,ונתן לו הון רב ,ועשה את חייקר מנוחה.
29ואז אמר חיקר אל המלך' :חי אדוני המלך לנצח !אלו יהיו מעשיהם של ילדי העולם .גידלתי לי עץ דקל שאוכל להישען עליו ,והוא התכופף הצידה והפיל אותי.
30אבל ,הו אדוני !היות והופעתי לפניך ,אל תדאג לדכא אותך !וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ :בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר רַחֵם אֵלֶיךָ וְיָדַע שֶׁעָשְׂתָ עָלֶיךָ וְהוֹשִׁיעֲךָ וְהִצְלַעֲךָ מֵהֲרֵגָה.
31אבל לך אל המרחץ החם וגלח את ראשך וחתך את ציפורניך והחלף את בגדיך ותשעשע את עצמך למשך ארבעים יום ,למען תעשה טוב לעצמך ותשפר את מצבך ואת צבע פניך .עשוי לחזור אליך.'
32אז הפשיט המלך את גלימתו היקרה ,ולבש אותו חיקר ,והאיקר הודה לאלוהים וישתבח למלך ,ויצא אל משכנו שמח ושמח ,בשבחו של האל העליון.
33ושמחו עמו אנשי ביתו ושמחו גם חבריו וכל השומע כי הוא חי.

פֶּרֶק5

אות ה"חידות "מוצגת לאחיקר .הבנים על הנשרים .נסיעת ה"מטוס "הראשונה .יוצאים למצרים .אחיקר ,להיות איש חוכמה יש גם חוש הומור .)פסוק.(27
1וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיָּנַח ארבעים יום.
2לאחר מכן לבש את שמלתו העליזה ביותר ,והלך רכוב אל המלך ,ועבדיו מאחוריו ולפניו ,שמח ושמח.

3אך כאשר ראה נדן בן אחותו את המתרחש ,אחזה בו פחד ואימה ,והוא נבוך ,לא ידע מה לעשות.
4וכאשר ראה זאת חיקר ,נכנס אל פני המלך ובירך אותו ,וחזר בברכה ,וישב לצדו לאמר לו:
"הו הייקר יקירתי !ראה את המכתבים האלה אשר שלח לנו מלך מצרים לאחר ששמע כי נהרגת.
5הכעיסו אותנו והתגברו עלינו ורבים מבני ארצנו ברחו למצרים מפחד המיסים ששלה מלך מצרים לדרוש מאיתנו.
6ואז לקח האיקר את המכתב וקרא אותו והבין את תוכנו.
7אז אמר אל המלך' .אל תתעצבן ,הו אדוני !אלך למצרים ,ואשיב את התשובות לפרעה ,ואציג לו את המכתב הזה ,ואשיב לו על המסים ,ואחזיר את כל אלה שברחו ;ואבייש את אויביך בעזרת ה 'העליון ולמען אושר מלכותך.'
8וכאשר שמע המלך את הנאום הזה מהאיקר ,שמח בשמחה גדולה ,ולבו התרחב ועשה לו חסד.
9וַיֹּאמֶר חַיָּקַר אֶל הַמֶּלֶךְ' :תן לי עיכוב של ארבעים יום כדי שאוכל לשקול את השאלה הזאת ולנהל אותה '.והמלך התיר זאת.
10וילך האיקר אל משכנו ויצוה על הציידים ללכוד לו שני נשרים צעירים ,ולכדו אותם והביאו אותם אליו ויצוה על אורגי החבלים לטוות לו שני כבלי כותנה ,כל אחד מהם .אורך אלפיים אמה ,והביא את הנגרים וציווה עליהם לעשות שתי ארגזים גדולים ,והם עשו זאת.
11ואז לקח שני בחורים קטנים ,והעביר כל יום בהקרבת כבשים ובהאכלת הנשרים והבנים ,וגרם לבנים לרכוב על גב הנשרים ,וקשר אותם בקשר חזק וקשר את הכבל לרגליו .של הנשרים ,ויתנו להם להמריא למעלה מעט מעט בכל יום ,למרחק של עשר אמות ,עד שיתרגלו וישכילו לזה ;ויעלו כל-אורך החבל עד שהגיעו לשמים ;הבנים על הגב .ואז הוא משך אותם לעצמו.
12וכאשר ראה חיקר כי רצונו התקיים ,הוא ציווה על הנערים שכאשר הם נישאים לשמים הם צריכים לצעוק ,לאמר:
' 13הבא לנו טיט ואבן ,שנבנה טירה למלך פרעה כי בטלים אנחנו.'
14והאיקר מעולם לא סיים לאמן אותם ולתרגל אותם עד שהגיעו לנקודה האפשרית ביותר) של מיומנות.(
15ועזב אותם ,הלך אל המלך ואמר לו' :הו אדוני !נגמרה המלאכה לפי רצונך .קום אתי כדי להראות לך את הפלא.'
16אז קם המלך וישב עם חיקר והלך למקום רחב ושלח להביא את הנשרים והנערים ,וחיקר קשר אותם והניח אותם לאוויר לכל אורך החבלים , והם התחילו לצעוק הוא לימד אותם .אחר כך משך אותם לעצמו והניח אותם במקומם.
17והמלך והאשר עמו תמהו בפליאה גדולה ,וינשק המלך את חיקר בין עיניו ויאמר לו :לך לשלום ,אהובי !הו גאוות הממלכה שלי !למצרים וענה לשאלות פרעה ותתגבר עליו בכוח האל העליון.'
18ויפרד ממנו ולקח את חיליו ואת צבאו ואת הנערים והנשרים וילך אל משכנות מצרים ;וכשהגיע ,פנה אל ארץ המלך.
19וכאשר ידעו בני מצרים כי שלח סנחריב איש ממועצתו לשוחח עם פרעה ולהשיב לשאלותיו ,נשאו את הבשורה אל המלך פרעה ,ושלח חברי מועציו החסידים להביאו לפניו. .
20ויבוא ויבא אל פני פרעה וישתבח לו כראוי לעשות למלכים.
21ויאמר אליו' :אדוני המלך !סנחריב המלך מברך אותך בשפע של שלום ועוצמה וכבוד.
22ושלח אותי ,אשר עבדיו ,כי אענה לך על שאלותיך ואמלא את כל תשוקתך כי שלחת לבקש מאת אדוני המלך איש אשר יבנה לך טירה בין שמים וארץ.
23ואני בעזרת האל העליון ובחסדך האציל ובכוח אדוני המלך אבנה לך אותו כרצונך.
24אבל ,אדוני המלך !מה שאמרת בו על מיסי מצרים שלוש שנים--עתה יציבותה של ממלכה היא משפט קפדני ,ואם תזכה ואין בידי מיומנות להשיב לך ,אז ישלח אליך אדוני המלך מסים שציינת.
25ואם אענה לך בשאלותיך ,ישאר לך לשלוח את כל אשר הזכרת אל אדוני המלך.
26וכאשר שמע פרעה את הנאום ההוא ,תהה ונתלבט מחופש לשונו ומנעימות דיבורו.
27ויאמר אליו המלך פרעה :איש !מה שמך '?ויאמר :עבדך הוא אביקם ,ואני נמלה קטנה מנמלת המלך סנחריב.
28ויאמר לו פרעה ,הלוא אדוניך בעל כבוד גבוה ממך ,כי שלחני נמלה קטנה להשיב לי ולשוחח אתי.
29וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַיָּקַר" :אוי אדוני המלך !הייתי רוצה לה 'עליון שאמלא את אשר על דעתך ,כי ה 'עם החלשים כדי לבלבל את החזקים.'
30ואז ציווה פרעה להכין לאביקם משכן ולספק לו מזון ,בשר ומשקה ,וכל מה שהוא צריך.
31וכשיגמר ,שלושה ימים אחר כך ,התלבש פרעה בסגול ובאדום ויישב על כסאו ,וכל הווזירים שלו וגדולי ממלכתו עמדו בידיהם שלובות , רגליהם צמודות זו לזו וראשיהם מורכנים.
32ופרעה שלח להביא את אביקם ,וכשהוצג לפניו ,השתדל לפניו ונשק לאדמה לפניו.
33ויאמר לו המלך פרעה' ,הו אביקם ,למי אני דומה ?ואצילי ממלכתי ,למי הם דומים'?
34וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַיְאִיקָר אֲדֹנִי הַקָּרוֹב ,אֲנִי אַתָּה כְּאֵל ,וְאֶצְלֵי מַלְכוּתְךָ כַּעֲבָדָיו.
35אמר לו :לך וחזור הנה מחר .אז הלך חיקר כפי שציווה עליו המלך פרעה.
36ובמחרת הלך חיקר אל מול פרעה ,וישתדל ,ועמד לפני המלך .ופרעה היה לבוש בצבע אדום ,והאצילים לבושים בלבן.
37ויאמר לו פרעה' הו אביקם ,למי אני דומה ?ואצילי ממלכתי ,למי הם דומים'?
38ואביקם אמר לו' ,הו אדוני !אתה כשמש ועבדיך כקורותיה .'וַיֹּאמֶר אֵלָיו פַּרְעֹה :לֵךְ אֶל-מִשְׁכָּנֶךָ ,וַיָּבֹא אֵלָה מָחָר.
39ואז ציווה פרעה את חצרו ללבוש לבן טהור ,ופרעה היה לבוש כמותם וישב על כסאו ,והוא ציווה אותם להביא את חיקר .ויכנס וישב לפניו.
40ויאמר לו פרעה' ,הו אביקם ,למי אני דומה ?ואצילי ,למי הם דומים'?
41ואביקם אמר לו' ,הו אדוני !אתה כמו הירח ,ואציליך הם כמו כוכבי הלכת והכוכבים .'וַיֹּאמֶר אֵלָיו פַּרְעֹה :לֵךְ וּמָחָר לָךְ לָכֶם.
42ואז פרעה ציווה על עבדיו ללבוש גלימות בצבעים שונים ,ופרעה לבש שמלת קטיפה אדומה ,וישב על כסאו ,וציווה אותם להביא את אביקם . וַיִּכְנַס וְהִשְׁתַּחֲוָה לְפָנוֹ.
43והוא אמר' ,הו אביקם ,למי אני דומה ?וצבאותי ,למי הם דומים '?וַיֹּאמֶר ,אֲדֹנָי !אתה כמו חודש אפריל ,וצבאותיך כמו פרחיו'.
44וכאשר שמע המלך את זה הוא שמח בשמחה גדולה ואמר' ,הו אביקם !בפעם הראשונה השווה אותי לאליל בל ,ואת אצילי לעבדיו.
45ובפעם השנייה השווה אותי לשמש ,ואת אצילי לקרני השמש.
46ובפעם השלישית השווה אותי לירח ,ואת אצילי לכוכבי הלכת והכוכבים.
47ובפעם הרביעית השווה אותי לחודש אפריל ,ואת אצילי לפרחיו .אבל עכשיו ,הו אביקאם !אמור לי ,אדוני המלך סנחריב ,למי הוא דומה ? ואציליו ,למי הם דומים'?
48והאיקר צעק בקול גדול ויאמר' :רחוק ממני להזכיר את אדוני המלך ואתה יושב על כסאו .אֲבָל קוּם עַל רַגְלֶיךָ לַאֲמַר לָךְ לְמִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וּלְמִי נִדְמוּ אֲדִילוֹ.

49ופרעה היה נבוך מחופש לשונו ומעזותו להשיב .אז קם פרעה מכסאו ,ועמד לפני חיקר ,ואמר לו" :אמור לי עתה ,כדי לראות למי דומה אדונך המלך ,ואת אציליו ,למי הם דומים".
50ויאמר לו האיקר' :אדוני הוא אלוהי השמים ,ואציליו הם הברקים והרעמים ,וכאשר הוא רוצה ,הרוחות נושבות והגשם יורד.
51והוא מצווה על הרעם ,והוא מאיר ויורד גשם ,והוא מחזיק את השמש ,והיא לא נותנת את אורה ,ואת הירח והכוכבים ,והם לא מעגלים.
52והוא מצווה על הסערה ,והיא נושבת והגשם יורד והיא רומסת את אפריל ומשמידה את פרחיה ואת בתיה'.
53וכאשר שמע פרעה את הנאום הזה ,הוא היה נבוך מאוד והתרגז בזעם גדול ,ואמר לו' :אוי אדם !ספר לי את האמת ,ותודיע לי מי אתה באמת.'
54והוא אמר לו את האמת" .אני חיקר הסופר ,הגדול מבין חברי המועצה החסידים של המלך סנחריב ,ואני הווזיר שלו ומושל ממלכתו והקנצלר שלו".
55ויאמר לו :אמת אמרת בדבר הזה אבל שמענו על חיקר ,שהמלך סנחריב הרג אותו ,ובכל זאת נראה שאתה חי וקיים'.
56וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַיְאִיקַר' :כן ,כך היה ,אבל השבח לאל היודע מה נסתר ,כי אדוני המלך ציווה להרוג אותי ,והוא האמין בדבריהם של אנשים מופקרים ,אבל ה 'הושיע .אותי ,ואשרי הבוטח בו.'
57ויאמר פרעה אל חיקר' ,לך ומחר אתה כאן ,ותגיד לי דבר שלא שמעתי מעולם מאצילי ומאנשי ממלכתי וארצי'.

פֶּרֶק6

התחבולה מצליחה .אחיקר עונה על כל שאלה של פרעה .הבנים על הנשרים הם השיא של היום .שנינות ,כל כך נדירה שנמצאה בכתבי הקודש העתיקים ,מתגלה בפסוקים.34-45
1וַיֵּלֶךְ חַיָּקַר אֶל-מִשְׁכָּתוֹ וַיִּכְתֹּב אֶת-מִגְבָּר לֵאמֹר בּוֹ כָּךְ.
2מסנחריב מלך אשור .ונינווה לפרעה מלך מצרים.
' 3שלום לך אחי !ומה שאנו מודיעים לך על ידי זה ,כי לאח זקוק לאחיו ולמלכים זה בזה ,ותקוותי ממך היא שתשאיל לי תשע מאות כשרונות זהב ,כי אני צריך אותו לצורך מזנת .כמה מהחיילים ,כדי שאוכל להוציא את זה עליהם .ואחרי שעה קלה אשלח אותו אליך.'
4אחר כך קיפל את המכתב והגישו למחרת לפני פרעה.
5וכאשר ראה זאת ,נבהל ויאמר לו' :באמת לא שמעתי דבר כזה מאיש.'
6וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַיָּקַר" :בְּאֹתָן זֶה חוֹב אֲשֶׁר אַתָּה חַיָּב לַאֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ".
7ופרעה קיבל את זה לאמור' ,הו חיקר ,זה כמוך הישרים בשירות המלכים.
8ברוך ה 'אשר עשה אותך מושלם בחכמה ועיטר אותך בפילוסופיה ובידע.
9ועכשיו ,הו חיקר ,נשאר מה שאנו חפצים ממך ,שתבנה כטירה בין שמים וארץ'.
10ואז אמר האיקר' ,לשמוע זה לציית .אבנה לך טירה לפי רצונך ובחירתך ;אבל ,אדוני אני מכין לנו סיד ואבן וטיט ופועלים ,ויש לי בונים מיומנים אשר יבנה לך כרצונך'.
יא וַיָּכֶן הַמֶּלֶךְ אֶת-כָּל-אֵלֶּה לוֹ וַיֵּלְכוּ אֶל-מָקוֹם רָחֵב ;וַיָּבֹאוּ אֵלָיו הַיְקַר וְנַעֲרָיו וַיִּקַּח עִמּוֹ אֶת הַנשרים והנערים ;והלך המלך וכל אציליו וכל העיר התאספה ,כדי שיראו מה יעשה חיקר.
12ואז חיקר הוציא את הנשרים מהקופסאות ,וקשר את הצעירים על גבם ,וקשר את החבלים לרגלי הנשרים ,ושחרר אותם באוויר .וְהֵם נָרְאוּ לְמַעְלָה ,עַד שֶׁהֵם בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
13ויחלו הנערים לצעוק לאמר :הביאו לבנים ,הביאו טיט ונבנה את טירת המלך כי אנו עומדים בטלים.
14והקהל נדהם ותמה ויתמה .ותמהו המלך ואציליו.
15והחל האיקר ועבדיו להכות את הפועלים ,והם צעקו על חילות המלך לאמר להם :הביאו לבעלי המלאכה מה שהם רוצים ואל תפריעו להם ממלאכתם.
16ויאמר אליו המלך :אתה משוגע ;מי יכול להביא משהו למרחק הזה'?
17וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַיְאִיקַר' :אוי אדוני !איך נבנה טירה באוויר ?ואם אדוני המלך היה כאן ,היה בונה כמה טירות ביום אחד'.
18ויאמר לו פרעה :לך חיקר אל משכנו ונוח ,כי ויתרנו על בניית הטירה ומחר בוא אליי.
19אז הלך חיקר אל משכנו ומחר הופיע לפני פרעה .וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה' :הו חַיָּקַר ,מה יש בשורה על סוס אדונך ?כִּי כַּאֲשֶׁר יִשְׁכֶּן בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר וְנִנְוֵה , וְסוּסוֹת יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלוֹ ,יַטְלִיכוּ אֶת הַבְּעָלִים.
20וכאשר שמע חיקר את הנאום הזה ,הלך ולקח חתולה וקשר אותה והחל להלקות אותה בהלקה עזה עד שמעו המצרים ,והלכו וסיפרו על כך למלך.
21וישלח פרעה להביא את חיקר ,ויאמר לו' :הו חיקר ,למה אתה מלקה כך ומכה את החיה האילמת ההיא'?
22ויאמר אליו חיקר ,אדוני המלך !אכן היא עשתה לי מעשה מכוער ,והייתה ראויה להלקה ולהלקאה זו ,כי אדוני המלך סנחריב נתן לי זין משובח ,והיה לו קול אמיתי חזק וידע את שעות היום והלילה.
23וקמה החתולה בלילה הזה וכרתה את ראשו והלכה ,ובגלל המעשה הזה נהגתי בה בכתף זה'.
24ויאמר לו פרעה :הוה חיקר ,אני רואה מכל זה שאתה מזדקן וזדקנת ,כי בין מצרים לנינווה יש שישים ושמונה פרסנג'ים ,וכיצד הלכה הלילה הזה וכרתה .ראש הזין שלך וחוזר'?
25וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַיָּקַר" :אוי אדוני !אם היה מרחק כזה בין מצרים לנינווה ,איך יכלו סוסותיך לשמוע כשסוס אדוני המלך ישכן וזורקים את גוריהן ?ואיך יכול היה קול הסוס להגיע למצרים'?
26וכאשר פרעה שמע זאת ,הוא ידע שהאיקר ענה לשאלותיו.
27ויאמר פרעה' הו חיקר ,אני רוצה שתעשה לי חבלי חול ים.'
28וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַיָּקַר" :אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ ,צַוֵּה לְהוֹצִיא לִי חֶבֶל מִן הַגּוֹצֵר לְהַעֲשׂוֹת כָּמוֹהוּ".
29אז הלך האיקר לחלק האחורי של הבית ,וקיבע חורים בחוף הגס של הים ,ולקח חופן חול בידו ,חול ים ,וכשהשמש זרחה ,וחדר לתוך החורים ,הוא התפשט .החול בשמש עד שנעשה כאילו ארוג כמו חבלים.
30וַיֹּאמֶר חַיָּקַר' :צווה על עבדיך לקחת את החבלים האלה ,ובכל עת שתחפוץ בכך ,ארווה לך כמותם'.
31ויאמר פרעה' ,הו חיקר ,יש לנו כאן אבן ריחיים והיא נשברה ואני רוצה שתתפור אותה'.
32ואז הייקר הביט בה ומצא אבן נוספת.

33ויאמר אל פרעה אדוני !אני נכרי :ואין לי כלי לתפירה.
34אבל אני רוצה שתצוה על הסנדלרים הנאמנים שלך לחתוך מרצים מאבן זו ,כדי שאתפור את אבן הריחיים ההיא'.
35אז צחקו פרעה וכל אציליו .וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ ה 'אֱלֹהִים עֶלְיוֹן ,אֲשֶׁר נָתַן לָךְ אֶת הַשְּׂנָה וְהַדַּעַת הַזֹּאת.
36וכאשר פרעה ראה כי חיקר התגבר עליו ,והשיב לו את תשובותיו ,הוא מיד התרגש וציווה עליהם לגבות עבורו מיסים של שלוש שנים ולהביאם לחיקאר.
37ופשט את מלבושיו וישם אותם על חיקר ועל חייליו ועבדיו ונתן לו את הוצאות מסעו.
38וַיֹּאמֶר אֵלָיו :לֵךְ לְשָׁלוֹם ,עֹז אֲדֹנָיו וְגאוות רופאיו !האם מישהו מהסולטאנים אוהב אותך ?ברכתי לאדוני מלך סנחריב ואמרת לו איך שלחנו לו מתנות ,כי מלכים מסתפקים במועט'.
39אז קם האיקר ונשק את ידיו של המלך פרעה ונשק לפניו את האדמה ,ואיחל לו כוח והמשך ושפע באוצרו ,ואמר לו ,אדוני !אני חפץ ממך שלא יישאר אחד מבני ארצנו במצרים.'
40ויקם פרעה ושלח מבשרים להכריז ברחובות מצרים שלא יישאר איש מבני אשור או נינוה בארץ מצרים ,אלא שילכו עם חיקר.
41אז הלך חיקר ולקח חופש מהמלך פרעה ,ויצא לחפש את ארץ אשור ונינווה ;והיו לו כמה אוצרות ועושר רב.
42וכאשר הגיעה הבשורה למלך סנחריב כי חיקר בא ,הוא יצא לקראתו ושמח עליו מאוד בשמחה רבה ,חיבק אותו ונישק אותו ואמר לו , 'ברוכים הבאים הביתה :הו קרוב !אחי ,Haiqâr כוחה של הממלכה שלי ,וגאוות הממלכה שלי.
43שאל מה יהיה לך ממני ,גם אם תחפוץ בחצי מלכותי ומרכושי'.
44ואז אמר אליו חיקר' ,הו אדוני המלך ,חי לנצח !הראה חסד ,אדוני המלך !לאבו סמייק במקומי ,כי חיי היו בידי אלוהים ובידיו'.
45אז אמר סנחריב המלך' ,כבוד לך ,הו חיקר אהובי !אני אהפוך את תחנת אבו סמיך לסייף לגבוהה יותר מכל חברי המועצה החסידים והאהובים עליי'.
46ואז התחיל המלך לשאול אותו כיצד הסתדר עם פרעה מבואו הראשון ועד שיצא מפניו ,וכיצד השיב לכל שאלותיו וכיצד קיבל ממנו את המיסים והשינויים .של הבגדים והמתנות.
47וישמח סנחריב המלך בשמחה גדולה ,ויאמר לחייקר :קח מה שתרצה מהמס הזה ,כי הכל בהישג ידך.
48והאיקר באמצע' :תנו למלך לחיות לנצח !איני חפץ אלא בשלומו של אדוני המלך והמשך גדולתו.
49הו אדוני !מה אני יכול לעשות עם עושר וכדומה ?אֲבָל אִם תַּעֲשֶׂה לִי חֶסֶד ,נָתַן לִי נָדָן ,בֶּן אֲחוֹתִי ,לְגַבֵּל לוֹ עַל מַה שֶּׁעָשָׂה אֵלַי וְהִתֵּן לִי אֶת דָּמוֹ וּלְהַחֲזִיר אוֹתִי בָּהּ.
50ויאמר סנחריב המלך :קח אותו ,נתתי אותו לך .ויקח האיקר את נדן ,בן אחותו ,וקשר את ידיו בשלשלאות ברזל ,ויקח אותו למשכנו ,וישם כבל כבד על רגליו ,וקשר אותו בקשר הדוק ,ואחרי שקשר אותו כך השליך אותו .לחדר חשוך ,ליד המקום הפורש ,ומינה את נבו-הל כשומר עליו לתת לו כיכר לחם ומעט מים בכל יום.

פֶּרֶק7

משלי אחיקר בהם הוא משלים את חינוך אחייניו .דימות מדהימות .אחיקר קורא לילד בשמות ציוריים .כאן מסתיים סיפור אחיקר.
1וכל אימת שהיקר נכנס או יצא ,גער בנדן ,בנה של אחותו ,ואמר לו בחכמה:
' 2הו נאדן ,ילד שלי !עשיתי לך כל הטוב והטוב וגמלת לי על כך במכוער וברע ובהריגה.
' 3הו בני !שנאמר בפתגמים :מי שלא שומע באוזנו ,ישמעו אותו בעורפה'.
4וַיֹּאמֶר נָדָן :מִשּׁוּם אֵין אַתָּה מְזַעֵם עָלַי.
5וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַיְאִיקַר' ,מפני שהעליתי אותך ולימדתי אותך ,ונתתי לך כבוד וכבוד ועשיתי אותך גדול ,וגידלתי אותך במיטב הרבייה ,והושבתי אותך במקומי כדי שתוכל להיות היורש שלי .בָּעוֹלָם ,וְהִתְגַּבַּלְתָּנִי בַּהֲרִיגָה וְגַמְתָּ לִי בְּהַחֲרִיבָה.
6אבל יהוה ידע שנעשה לי עוול ,והציל אותי מהכלים אשר הנחת לי ,כי ה 'מרפא את הלבבות השבורים ומפריע לקנאים ולמתנשאים.
7הו ילד שלי !אתה היית לי כמו העקרב אשר כשהוא מכה על נחושת ,חודר אותו.
8הו ילד שלי !אתה כמו הצבי שאכל את שורשי המטורף ,וזה מוסיף אותי היום ומחר הם ישזפו הם מסתתרים בשורשי".
9הו ילד שלי !היית אצל מי שראה את חברו עירום בזמן הקריר של החורף ;ולקח מים קרים ושפך עליו.
10הו ילד שלי !היית לי כאדם שלקח אבן והשליך אותה לשמים לסקול בה את אדוניו .והאבן לא פגעה ,ולא הגיעה גבוה מספיק ,אלא היא הפכה לגורם לאשמה ולחטא.
11הו ילד שלי !אילו כיבדת אותי ומכבדת אותי והיית מקשיבה לדבריי היית יורשתי והיית ממלכת על שלטונותי.
12הו בני !דע לך שאם זנבו של הכלב או החזיר היה באורך עשר אמות ,הוא לא היה מתקרב לערכו של הסוס אפילו אם הוא היה כמו משי.
13הו ילד שלי !חשבתי שהיית היורש שלי במתי ;וְאַתָּה בְּקִנְאָתְךָ וּבְחוֹצְפָּתְךָ חָפַקְתָּ לְהַרְגִּי .אבל ה 'הושיע אותי מעורמתך.
14הו בני !אתה היית לי כמלכודת שהייתה מונחת על גבעה ,ובא דרור ומצא את המלכודת .ויאמר הדרור אל המלכודת" :מה אתה עושה כאן "? אמר המלכודת" ,אני מתפלל כאן לאלוהים".
15וגם העפרוני שאל אותו" :מהו החתיכת העץ אשר אתה מחזיק "?אמרה המלכודת" ,זהו עץ אלון צעיר שעליו אני נשען בזמן התפילה".
16אמר העפרוני" :ומה הדבר הזה בפיך "?אמרה המלכודת" :זה לחם ומזון אשר אני נושא לכל הרעבים והעניים הקרובים אלי."
17אמר העפרוני" :עכשיו אני יכול לבוא ולאכול כי אני רעב "?ויאמר לו המלכודת" :קדימה ."והעפרוני ניגש כדי שיאכל.
18אבל המלכודת צצה ותפסה את העפרוני בצווארו.
19וענה העפרוני ויאמר אל המלכודת" :אם זה לחמך לרעב אלוקים לא יקבל את נדבותיך ואת מעשיך.
20ואם זה תעניך ותפילותיך ,לא יקבל אלוהים ממך לא את צום ולא את תפילתך ,ולא ישלים אלהים את הטוב עליך".
21הו ילד שלי !היית לי) כ (אריה שהתיידד עם חמור ,והחמור הלך לפני האריה זמן מה ;ויום אחד קפץ האריה על התחת ואכל אותו.
22הו ילד שלי !היית לי כמו חדקונית בחיטה ,כי אין היא מועילה לשום דבר ,אלא מקלקלת את החיטה ומכרסמת אותה.
23הו ילד שלי !היית כאדם שזרע עשר מידות חיטה ,ובהגיע זמן הקציר ,קם וקצר ,וקטף ,ודרש ,ועמל עליו עד הסוף ,ויצא עשר .מידות ,ויאמר לו אדוניו" :הוי עצלן ,לא גדלת ולא התכווץ."
24הו ילד שלי !היית לי כמו החוגלה שנזרקה לרשת ,והיא לא יכלה להציל את עצמה ,אבל היא קראה אל החוגלות ,כדי שתשליך אותן עם עצמה לרשת.

25הו בני !היית אלי כמו הכלב שהיה קר והוא נכנס לביתו של הקדר להתחמם.
26וכאשר התחמם ,התחיל לנבוח עליהם ,וירדפו אותו והכו אותו ,כדי שלא ינשך אותם.
27הו בני !היית לי כמו החזיר שנכנס לאמבטיה החמה עם אנשים איכותיים ,וכשיצא מהאמבטיה החמה ,הוא ראה בור מטונף והוא ירד והתפלש בו.
28הו בני !היית לי כמו העז שהצטרפה לחבריה בדרכם לקורבן ,והיא לא הצליחה להציל את עצמה.
29הו ילד שלי !הכלב שלא ניזון מהציד שלו הופך למזון לזבובים.
30הו בני !היד שאינה עמל וחורשת ו)אשר (חמדנית וערמומית תכרת מכתפה.
31הו בני !את העין שלא נראה בה אור ,העורבים יקטפו בה ויוציאו אותה.
32הו ילד שלי !היית לי כמו עץ שהם כורתים את ענפיו ,ואמר להם" :אם לא היה משהו ממני בידיכם ,באמת לא הייתם יכולים לכרות אותי."
33הו ילד שלי !אתה כמו החתול שאליו אמרו" :עזוב את הגנבה עד שנעשה לך שרשרת זהב ונאכל אותך בסוכר ובשקדים".
34וַתֹּאמֶר לֹא שְׁכַחְתִּי אֶת-מְלַאכְתְּ אָבִי וְאֶת-אִמִּי.
35הו בני !היית כמו הנחש הרוכב על שיח קוצים כשהיה בתוך נהר ,וזאב ראה אותם ואמר" :שובב על שובב ,ותן השובב יותר משניהם לכוון את שניהם."
36ויאמר הנחש לזאב" :הכבשים והעזים והכבשים אשר אכלת כל חייך האם תחזיר אותם לאבותיהם ולהוריהם או לא"?
37אמר הזאב" ,לא ".וַיֹּאמֶר לוֹ הַנָּחָשׁ" :אֲנִי סוֹמֵר אֲשֶׁר אַתָּה אַחֲרֵי אֶת הָרַע מֵנִינוּ".
38הו ילד שלי !האכלתי אותך באוכל טוב ולא האכלת אותי בלחם יבש.
39הו ילד שלי !נתתי לך מים מסוכרים .שתה וסירופ טוב ,ולא נתת לי מים מן הבאר לשתות.
40הו ילד שלי !לימדתי אותך והעליתי אותך וחפרת לי מסתור והסתרת אותי.
41הו ילד שלי !גידלתי אותך עם החינוך הטוב ביותר והכשרתי אותך כמו ארז גבוה ;וְהִתְעַבְתָּ וּכְפִיתָנִי.
42הו ילד שלי !תקוותי אליך הייתה שתבנה לי טירה מבוצרת ,למען אסתתר מאויבי בה ,והיית לי כמי שקובר בעומק הארץ ;אֲבָל יְהוָה רַחֲמִים עָלַי וְהִצִּילַנִי מִתַּחְמוּתְךָ.
43הו ילד שלי !איחלתי לך טוב ,וגמלת לי רע ושנאה ,ועתה אקרע את עיניך ,ואכין לך אוכל לכלבים ,וכרת את לשונך ,ומוריד את ראשך בשפת החרב .וגומלך על מעשיך המתועבים.'
44וכאשר שמע נאדן את הנאום הזה מפי דודו חיקר ,הוא אמר' :הו דודי !עשה אתי לפי ידיעתך ,וסלח לי על חטאי ,כי מי חטא כמוני ,ומי סלח כמוך?
45קבל אותי ,הו דודי !עתה אעבד בביתך ,ואטחן את סוסיך ,וטאטא את גללי בהמתך ,וארע את צאניך ,כי אני רשע ואתה צדיק :אני האשם ואתה הסולח.
46וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַיְאִיקַר' :אוי ילדי !אתה כמו העץ אשר היה עקר ליד המים ,ואדוניו התעייף לכרותו ,ואמר לו :הסר אותי למקום אחר ,ואם לא אשא פרי ,כרתני.
47וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיָה :אַתָּה עַל-הַמַּיִם לֹא-הָיָה פְּרִי ,אֵיכָה תָּשָּׂא פְּרִי בַּמָּקוֹם אַחֵר.
48הו ילד שלי !זקנתו של הנשר טובה יותר מנעורי העורב.
49הו ילד שלי !אמרו לזאב" :התרחק מהכבשים פן יפגע בך אבק ."וַיֹּאמֶר הַזָּבָב" :טוֹבַת חֵלֶב הַצֹּאן לְעֵינַי".
50הו ילד שלי !הם גרמו לזאב ללכת לבית הספר כדי שילמד לקרוא ואמרו לו" ,תגיד א ,ב ."הוא אמר" ,כבש ועז בפעמון שלי"
51הו ילד שלי !הניחו את התחת ליד השולחן והוא נפל ,והתחיל להתגלגל בעפר ואחד אמר" :תנו לו להתגלגל ,כי זה הטבע שלו ,הוא לא ישתנה.
52הו ילד שלי !אושרה האמרה שפועלת" :אם תלד ילד ,קרא לו בנך ,ואם תגדל ילד ,קרא לו עבדך".
53הו ילד שלי !העושה טוב יפגוש טוב ;וְעוֹשֵׂה רָעָה ,יִפְגַּד אֶת הָרָע ,כִּי גַּמֵּל יְהוָה אֶת אָדָם כְּמִדַּת מַעֲשֶׂה.
54הו ילד שלי !מה אגיד לך יותר מהאמירות האלה ?כי יהוה יודע מה נסתר ,ומכיר את המסתורין והסודות.
55ויגמלך וישפוט ביני וביני וגומלך כמדברך,'
56וכשנאדן שמע את הנאום הזה מדודו הייקר ,הוא התנפח מיד והפך כמו שלפוחית שתן מפוצצת.
57ויתנפחו אבריו ורגליו וצדו ,והוא נקרע ובטנו התפרקה והתפזרו קרביו ,והוא נספה ומת.
58ואחריתו היה הרס ,והוא הלך לגיהנום .כי החופר בור לאחיו ,יפול בו ;ומי שמעמיד מלכודות ייתפס בהן.
59זה מה שקרה ו)מה (מצאנו על סיפור חיקר ,והשבח לאל לנצח .אמן ושלום.
60כרוניקה זו נגמרה בעזרת אלוהים ,יהי רצון שהוא יתעלה !אמן ,אמן ,אמן.